

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра

Фінанси, банківська справа та страхування

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор (перший проректор)

В.Г. Прушківський

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППН 17 Економічний аналіз

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Фінанси і кредит

(назва спеціалізації)

інститут, факультет Економіко-гуманітарний інститут, факультет економіки та управління

(назва інституту, факультету)

мова навчання державна

2019 рік

Робоча програма «Економічний аналіз» для студентів

(назва навчальної дисципліни)
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

освітня програма (спеціалізація) Фінанси і кредит.
(назва спеціалізації)

„27” серпня 2019 року - 17 с.

Розробники: Шарова С.В., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
Фінанси, банківська справа та страхування

Протокол від “27” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри Фінанси, банківська справа та страхування

_____ (С. В. Шарова)
(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 20__ року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та управління

Протокол від “25” вересня 2019 року № 22

“ _____ ” _____ 20__ року Голова (В.В. Корольков)
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми*

“ _____ ” _____ 20__ року Керівник групи _____
(_____)
(підпис)

(прізвище та ініціали)

*Якщо дисципліна викладається не випусковою кафедрою

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	вибіркова	
	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація): <u>072 - Фінанси, банківська справа та страхування (Фінанси і кредит)</u>		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 150		6-й	6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 5	Освітній ступінь: бакалавр	28 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		56 год.	12 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		36 год.	102 год.
		Індивідуальні завдання:	
30 год.	30 год.		
Курсова р.	Курсова робота		
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36,7% до 63,3%

для заочної форми навчання – 6,7% до 93,3%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет навчальної дисципліни: організація і методологія аналізу господарської діяльності суб'єктів господарювання в умовах ринкової економіки.

Об'єктом вивчення дисципліни є організація та методологія аналізу господарської діяльності суб'єктів господарювання. Проблеми аналізу розглядаються з позицій ринкових економічних відносин.

Знання, здобуті під час вивчення дисципліни "Економічний аналіз", допоможуть майбутньому фахівцю правильно оцінити фінансовий стан суб'єкта господарювання та стратегію його розвитку, визначити ефективність використання фінансових, трудових та матеріальних ресурсів, аналітичним шляхом встановити недоліки та вказати способи їх усунення.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна "Економічний аналіз" пов'язана з такими дисциплінами, як "Політична економія", "Макроекономіка", "Мікроекономіка", "Маркетинг", "Менеджмент", "Статистика", "Бухгалтерський облік", "Економіка підприємства", "Фінанси підприємства" та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Організація та інформаційне забезпечення економічного аналізу
Метод і методика економічного аналізу

Мета навчальної дисципліни: поглиблення спеціальних знань з аналізу господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності галузей національної економіки, оволодіння організацією і методологією економічного аналізу, формування уміння використовувати теоретичні знання у практичній діяльності, виходячи з концептуальних основ розвитку ринкової економіки.

Завдання навчальної дисципліни: посилення економічної та аналітичної підготовки студентів, надання їм необхідних теоретичних знань і практичних навичок здійснення аналізу господарської діяльності суб'єктів господарювання в умовах ринкової економіки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

а) загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК01**
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК02**
- Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. **ЗК05**
- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. **ЗК06**
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК08**
- Здатність працювати автономно. **ЗК12**

б) фахові компетентності:

Фахові компетентності, яких набуватимуть здобувачі в процесі вивчення навчальної дисципліни «Економічний аналіз»

Компетенції згідно освітньої програми	Складові компетентності
Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК03 ,	Здатність аналізувати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення	Здатність застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач
Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення	Здатність формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію
	Здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

фінансових задач. СК04 Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК06. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК07. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК10.	Здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
	Здатність демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

очікувані програмні **результати навчання:**

- Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. **ПР04**
- Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. **ПР06**
- Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. **ПР09**
- ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. **ПР10**
- Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. **ПР16**
- Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. **ПР18**

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Організація та інформаційне забезпечення економічного аналізу

Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу господарської діяльності

Аналіз господарської діяльності як галузь економічної науки. Історія розвитку та становлення аналізу господарської діяльності. Мета аналізу. Предмет і завдання аналізу господарської діяльності. Основні категорії аналізу господарської діяльності: фактори та їх класифікація, резерви та їх класифікація. Зв'язок аналізу господарської діяльності з іншими науками і дисциплінами.

Тема 2. Методи і методичні прийоми проведення економічного аналізу господарської діяльності.

Метод і методика аналізу господарської діяльності. Основні елементи методу аналізу, послідовність їх застосування. Дедуктивний та індуктивний прийоми дослідження економічних показників. Вивчення взаємозв'язку економічних показників. Способи відображення взаємозв'язку у вигляді математичних формул (аналітичних моделей), графіків, аналітичних таблиць тощо. Послідовність вивчення факторів при аналізі економічних показників. Визначення виду залежності між факторами та показником, що вивчається. Пропорційний і кореляційний зв'язок між двома або більшою кількістю показників. Деталізація і порівняння показників, що вивчаються.

Деталізація за ознаками простору, часу або ж за спеціальними ознаками, складовими частинами. Поділ на кількісні та якісні фактори. Порівняння показників, які вивчаються, а також їх складових частин з іншими аналогічними показниками, що прийняті за базисні. Абсолютні та відносні способи порівняння. Способи аналізу впливу факторів (елімінування) на економічні показники, що вивчаються. Визначення розміру впливу на результат господарської діяльності окремих факторів за допомогою способу ланцюгових (послідовних) підстановок. Підставні умовні показники. Методика проведення аналізу способом абсолютних різниць. Визначення позитивних або негативних відхилень від базисних по кожному фактору.

Застосування способу відносних чисел і балансового (сальдового) способу. Використання економіко-математичних методів і електронних обчислювальних машин при аналізі.

Узагальнення аналітичних результатів. Об'єктивна оцінка господарських результатів, визначення раціональнішого поєднання факторів, що впливають на них. Способи і прийоми узагальнення. Підсумковий спосіб. Факторний підрахунок резервів. Конструктивно-варіантний спосіб.

Застосування сучасної обчислювальної техніки для розв'язання задач з аналізу господарської діяльності.

Тема 3. Види економічного аналізу господарської діяльності та його інформаційне забезпечення.

Класифікація аналізу господарської діяльності. Попередній, оперативний і заключний аналіз. Внутрішньогосподарський, загальногосподарський і міжгосподарський аналіз. Внутрішній та зовнішній аналіз.

Види аналізу за ступенем охоплення об'єктів вивчення. Повний (суцільний, комплексний), вибірковий (локальний), тематичний (частковий) аналіз.

Контрольний і стратегічний аналіз. Системний та функціонально-вартісний аналіз. Організація аналітичної роботи безпосередньо на підприємстві. Етапи організації проведення аналізу господарської діяльності і використання його даних в управлінні виробництвом.

Джерела інформації для аналітичного опрацювання даних. Централізоване і децентралізоване аналітичне опрацювання даних. Оформлення аналітичної інформації для різних рівнів управління. Доведення результатів аналізу до керівників, спеціалістів господарства та всіх членів трудового колективу. Документальне оформлення обговорення і вивчення підсумків роботи.

Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства.

Значення і завдання аналізу фінансового стану підприємства в умовах ринкової економіки. Особливості аналізу фінансових показників. Взаємний зв'язок і залежність між виробничою та фінансовою діяльністю підприємства. Зміст аналізу фінансового стану господарства.

Джерела даних для аналізу. Фінансовий план і джерела фактичних даних для його аналізу. Баланс підприємства, економічний зміст і групування статей балансу. Складання нетто-балансу. Аналіз наявності засобів у розпорядженні підприємства, їх структури і джерела формування.

Аналіз обігових коштів. Наявність власних і прирівняних до них обігових коштів, забезпеченість ними підприємства. Аналіз стану виробничих запасів і витрат.

Використання короткотермінових банківських кредитів. Аналіз дебіторської і кредиторської заборгованості. Аналіз розрахунків підприємства з бюджетом, по соціальному страхуванню та інших поточних зобов'язаннях.

Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Оцінка ризику банкрутства підприємства.

Аналіз ділової активності підприємства. Ефективність використання капіталу підприємства. Аналіз рентабельності продаж. Аналіз ефективності використання майна підприємства. Аналіз капітальних інвестицій.

Аналіз оборотності обігових коштів. Показники, які характеризують обіговість коштів, їх визначення і економічний зміст. Шляхи прискорення оборотності обігових коштів.

Підсумкова оцінка фінансового стану підприємства за даними балансу. Визначення резервів поліпшення фінансового стану підприємства, розробка та здійснення заходів з їх використання.

Складання алгоритму розрахунків показників, їх порівняння, форм вихідних аналітичних таблиць (машинограм) для опрацювання інформації та аналізу фінансового стану із застосуванням ПЕОМ.

Тема 5. Аналіз прибутку і рентабельності підприємства.

Завдання і джерела аналізу формування доходів та прибутку підприємства.

Аналіз загального прибутку підприємства. Вивчення фінансових результатів від реалізації продукції, іншої операційної діяльності, фінансових операцій, іншої (інвестиційної) діяльності та надзвичайних подій.

Вплив на прибуток від реалізації зміни обсягу і структури продукції, її реалізаційних цін і повної собівартості.

Аналіз прибутку від реалізації продукції за окремими її видами, галузями і каналами реалізації. Методика вивчення впливу на прибуток зміни обсягів реалізації, цін і собівартості продукції за видами. Причини зміни обсягів реалізованої продукції, цін і повної собівартості з урахуванням якості продукції, термінів і каналів реалізації. Аналіз витрат на збут продукції.

Визначення і аналіз показників рентабельності продукції галузей, виробничих підрозділів і підприємства в цілому. Фактори і методика аналізу їх впливу на рентабельність витрат як відношення прибутку від реалізації продукції до повної собівартості.

Аналіз норми прибутку по відношенню до вартості виробничих фондів (основних і оборотних засобів). Вплив на норму прибутку оборотності обігових коштів. Аналіз збалансованого співвідношення між витратами, обсягом виробництва і прибутком з урахуванням розподілу витрат на постійні та змінні. Графік критичного обсягу виробництва.

Постановка розв'язання із застосуванням ПЕОМ задач аналізу прибутку і рентабельності виробництва. Складання алгоритмів задач, вихідних машинограм і використання аналітичних результатів комп'ютерного опрацювання інформації в управлінні підприємством.

Тема 6. Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг.

Значення та завдання аналізу виробництва валової і товарної продукції. Показники і джерела даних для аналізу виробничої програми. Характеристика змісту цих джерел інформації та особливості їх використання при аналізі.

Оцінка виконання базисних (планових) завдань і досягнутого рівня виробництва валової і товарної продукції в натуральному виразі за основними її видами і у вартісному виразі по підприємству в цілому. Аналіз впливу факторів на обсяг реалізованої продукції.

Аналіз показників товарності виробництва. Використання продукції для задоволення внутрішньогосподарських потреб.

Аналіз рівня спеціалізації, інтенсифікації та ефективності виробництва. Показники, які характеризують спеціалізацію підприємства. Коефіцієнт спеціалізації. Рівень інтенсифікації виробництва. Розрахунок ефективності інтенсифікації виробництва.

Використання результатів аналізу для оцінки напруженості планів виробництва продукції та економічного обґрунтування виробничої програми підприємства на майбутній період. Аналіз прийнятої виробничої програми підприємства і здійснення заходів, спрямованих на її виконання, можливі шляхи збільшення обсягу виробництва продукції.

Програмування і розв'язання задач з аналізу виробництва із застосуванням ПЕОМ. Використання аналітичних результатів комп'ютерного опрацювання інформації в управлінні виробництвом.

Тема 7. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.

Завдання і джерела аналізу. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.

Оцінка загального рівня продуктивності праці працівників підприємства за вартістю валової продукції на одного працівника.

Аналіз впливу на рівень продуктивності праці окремих факторів: використання фонду робочого часу, тривалості відпрацьованого людино-дня в годинах, годинної продуктивності праці. Вивчення використання робочого часу і визначення впливу його витрат на обсяг виробництва.

Аналіз показників продуктивності праці у галузях і підрозділах підприємства. Аналіз трудомісткості виробництва продукції за технологічними операціями. Вплив на продуктивність праці обсягу і трудомісткості технологічних операцій.

Вивчення рівня механізації виробничих процесів на виробництві. Аналіз оплати праці. Загальна оцінка ефективності витрачання коштів на оплату праці в розрахунку на одиницю вартості валової продукції. Аналіз витрачання коштів на оплату праці робітників основних галузей та інших категорій працівників підприємства. Абсолютний і відносний результат витрачання коштів на оплату праці. Рівень заробітків за окремими категоріями та професіями працівників.

Аналіз співвідношення зростання продуктивності праці та рівня її оплати, вплив такого співвідношення на собівартість продукції. Аналіз форм оплати праці.

Постановка розв'язання із застосуванням ПЕОМ задач аналізу продуктивності та оплати праці. Складання алгоритмів аналізу, розв'язання задач і використання аналітичної інформації в управлінні виробництвом.

Підрахунки резервів зростання продуктивності праці та ефективного використання коштів на її оплату.

Тема 8. Аналіз довгострокових активів підприємства.

Завдання і джерела аналізу основних засобів. Оцінка забезпеченості підприємства основними виробничими засобами. Аналіз складу, структури і стану основних засобів. Аналіз загальних показників використання основних виробничих засобів: фондівіддачі по валовій, товарній продукції, валовому доходу і прибутку підприємства. Шляхи підвищення фондівіддачі за рахунок поліпшення складу, структури основних засобів та збільшення виробництва продукції.

Аналіз використання окремих видів основних виробничих засобів. Аналіз використання техніки. Визначення впливу зміни кількості машин та їх виробітку на загальний обсяг робіт. Фактори, які впливають на показники виробітку машин. Методика аналізу впливу цих факторів.

Аналіз використання вантажних автомобілів. Аналіз обсягу вантажоперевезень і визначення впливу на цей показник зміни кількості автомобілів та їх виробітку. Фактори, які впливають на виробіток машин. Методика аналізу впливу цих факторів. Аналіз витрат і собівартості роботи вантажного автотранспорту.

Тема 9. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання.

Загальна оцінка виконання плану матеріально-технічного постачання. Аналіз складських запасів матеріальних ресурсів. Забезпеченість підприємства нормованими оборотними запасами і матеріалами. Основні причини відхилень від нормативів.

Аналіз використання матеріальних ресурсів. Показники матеріалоемності продукції, вивчення факторів, що сприяють зниженню матеріалоемності продукції. Індексний аналіз матеріалоемності продукції.

Тема 10. Аналіз витрат на виробництво, собівартість і реалізацію продукції.

Значення і завдання аналізу собівартості продукції. Показники і джерела даних для аналізу.

Загальна оцінка досягнутого рівня витрат на одиницю вартості валової і товарної продукції. Аналіз впливу на ці показники структури продукції, цін і собівартості окремих її видів. Оцінка досягнутого рівня і виконання плану собівартості виробництва основних видів продукції. Загальні принципи методики аналізу продукції за видами.

Визначення впливу матеріальних і вартісних (цінових) витрат на собівартість, з'ясування причин їх відхилень від базисних (нормативних) показників.

Аналіз собівартості окремих видів продукції за показниками базисних (планових) витрат на фактично виконаний обсяг робіт з поділом витрат на умовно-постійні та умовно-змінні. Оперативний аналіз собівартості продукції.

Аналіз непрямих витрат на виробництво продукції. Загальна оцінка ефективності цих витрат на одиницю вартості валової продукції. Виконання плану загальновиробничих витрат за статтями. Аналіз постійних і змінних загальновиробничих витрат. Аналіз розподілу загальновиробничих витрат. Аналіз адміністративних витрат.

Використання аналітичних результатів комп'ютеризації аналізу собівартості продукції в управлінні виробництвом.

**4. Структура навчальної
дисципліни «Економічний аналіз»**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	лекції	практичні	Самостійна та індивідуальна робота
Модуль 1				
	Змістовий модуль 1			
Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу господарської діяльності	8	2	1	5
Тема 2. Методи і методичні прийоми проведення економічного аналізу господарської діяльності.	9	2	1	6
Тема 3. Види економічного аналізу господарської діяльності та його інформаційне забезпечення.	10	2	1	7
Тема 4. Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг.	13	2	4	7
Тема 5. Аналіз попиту, стану ринку й обсягу реалізації продукції (робіт, послуг).	10	2	1	7
Тема 6. Аналіз виробничих ресурсів і організаційно-технічного рівня підприємства	10	2	1	7
Усього за змістовим модулем 1	60	14	7	39
	Змістовий модуль 2			
Тема 1. Аналіз виробничих ресурсів і організаційно-технічного рівня підприємства	10	3	1	6
Тема 2. Аналіз довгострокових активів підприємства	11	3	1	7
Тема 3. Аналіз матеріальних ресурсів підприємства та ефективності їх використання	11	2	2	7
Тема 4. Аналіз витрат на виробництво, собівартості реалізованої продукції	11	3	1	7
Тема 5. Аналіз фінансових результатів і рентабельності	10	2	1	7
Тема 6. Аналіз фінансового стану підприємства	7	1	1	5
Усього за змістовим модулем 2	60	14	7	39
Всього	120	28	14	78
Модуль 2				

ІНДЗ (курсова робота)	30			30
Усього годин	150	28	14	108

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу господарської діяльності	1
2	Методи і методичні прийоми проведення економічного аналізу господарської діяльності.	1
3	Види економічного аналізу господарської діяльності та його інформаційне забезпечення.	2
4	Аналіз фінансового стану підприємства.	2
5	Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг.	2
6	Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.	2
7	Аналіз довгострокових активів підприємства.	2
8	Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання.	2
9	Аналіз витрат на виробництво, собівартість і реалізацію продукції.	2
	Всього	16

6. Самостійна та індивідуальна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу господарської діяльності	5
2	Методи і методичні прийоми проведення економічного аналізу господарської діяльності.	5
3	Види економічного аналізу господарської діяльності та його інформаційне забезпечення.	7
4	Аналіз фінансового стану підприємства.	7
5	Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг.	7
6	Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.	6
7	Аналіз довгострокових активів підприємства.	7
8	Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання.	7
9	Аналіз витрат на виробництво, собівартість і реалізацію продукції.	7
	Всього	108

7. Індивідуальні завдання

Види індивідуальних науково (навчально)- дослідницьких завдань:

- підготовка статті до друку;
- виступ на наукових конференціях (друковані тези);
- участь у інтернет-конференціях;
- участь у студентських олімпіадах;
- конспект з теми (модуля) за заданим або власно розробленим студентом планом;
- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні розвідки тощо;
- розроблення навчальних та діагностичних тестових завдань (з теми, модуля, курсу).
- виготовлення схем.
- написання есе, творчих завдань тощо.

Студенти за темами, вказаними в тематичному плані дисципліни та у методичних рекомендаціях до самостійної роботи, виконують індивідуальні завдання у вигляді рефератів, реферативних доповідей, аналізу наукових статей, статистичних даних по місту, області, регіону.

Реферат є важливим засобом у засвоєнні знань. Мета реферативної доповіді полягає у засвоєнні студентами основних аспектів розкритої у реферативному дослідженні теми, формуванні запитань, проведенні дискусії. На семінарському занятті рекомендується обговорювати не більше двох рефератів.

Вимоги до реферату:

Обсяг – 10–15 аркушів формату А 4;

Структура – вступ, основна частина, висновок, список використаних джерел.

У вступі розкривається актуальність теми, визначається мета, в основній частині містяться основні положення дослідження, що розкривають тему, у висновку викладаються основні положення та пропозиції автора, що впливають із розгляду теми.

Реферативна доповідь та участь в її обговоренні можуть бути предметом окремого оцінювання викладачем або враховуватись ним при оцінці інших форм контролю.

8. Методи навчання

При вивченні дисципліни застосовуються такі методи навчання, як лекції з елементами бесіди, ілюстрація, вирішення проблемних ситуацій, навчальна дискусія, практичні заняття, тестування.

9. Методи контролю

Поточний контроль – оцінювання за результатами практичних занять.

Контроль самостійної роботи

Підсумковий контроль (екзамен)

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Е	к	з	а	М	С	У	М	а
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2													
6	6	7	7	7	7	7	6	7	20	20	100						

Розподіл балів на практичному занятті

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Бали на практичному занятті
90 – 100	A	відмінно	7
82-89	B	добре	6
75-81	C		5
67-74	D		4
60-66	E	задовільно	2-3
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	0
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0

Самостійна робота

1. Підготовка статті до друку – 15 балів
2. Виступ на наукових конференціях (друковані тези) – 10 балів
3. Участь у студентських олімпіадах – 10 балів
4. Реферат з теми або вузької проблематики – 5 балів
5. Складання тестових завдань з теми – 5 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій.
2. Методичні рекомендації для практичних занять.
3. Методичні рекомендації для індивідуальної та самостійної роботи.
4. Тести, завдання.
5. Модульна контрольна робота.

12. Рекомендована література для дисципліни «Економічний аналіз»

Основна

1. Андренко І.Б. Фінансово-економічний аналіз підприємств туризму: підручник / І. Б. Андренко, Н. М. Влащенко; Харк. нац. акад. міськ.госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 308 с.
2. Багров В.П. Економічний аналіз: Навчальний посібник / Багров В.П. Багров І.В. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 160с.
3. Ковальчук К.Ф. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій.: навчальний посібник./ К.Ф.Ковальчук - К.: Центр учбової літератури, - 2012. - 326с.
4. Купалова Г.І. Теорія економічного аналізу: навч. посібник / Г. І. Купалова. - К. : Знання, 2008. - 639 с.
5. Любушин Н.П. Економічний аналіз. Підручник / Н.П. Любушин. — К.: Юніти, 2010. – 576 с.
6. Марченко О.І. Економічний аналіз: навч. посіб. для студ. екон. спец. / О. І. Марченко ; Терноп. нац. екон. ун-т. - 2-ге вид., без змін. - Т. : Крок, 2010. - 495 с.
7. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник./ Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с.
8. Організація і методика економічного аналізу : навч. посіб. / О. А. Жукова, Л. М. Киш ; Вінниц. фін.-екон. ун-т. - Вінниця : Вінницька газета, 2012. - 301 с.
9. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підручник / П. Я. Попович. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2008. - 630 с.
10. Тринька Л.Я. Економічний аналіз: навч.-метод. посіб. / Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська. - К. : Алерта, 2013. - 567 с.
11. Черниш С.С. Економічний аналіз. Навчальний посібник / С.С. Черниш. – К.: ЦУЛ, 2010. – 312 с.

Додаткова

12. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. / за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової - К. : "Центр учбової літератури", 2013. - 384 с.
13. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз : навчальний посібник / Грабовецький Б. Є. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
14. Економічний аналіз (практикум) : навчальний посібник / Антонюк О. П., Ступницька Т. М., Купріна Н. М., Підгорна І. Є. – Львів : «Магнолія – 2006», 2010. – 320 с.
15. Клочан В. П. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / В. П. Клочан, О. М. Вишневська, Н. І. Костаневич. - Миколаїв. держ. аграр. ун-т. - Миколаїв : Вид. центр Миколаїв. держ. аграр. ун-ту, 2010. - 194 с.
16. Ковальчук Т. М. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. М. Ковальчук. - Чернівці : Рута, 2011. - 543 с.
17. Крук О.М. Економічний аналіз: навч. посіб. для самост. вивч. дисципліни студ. спец. 7.050104, 7.050106 усіх форм навчання / О. М. Крук, О. В. Бабенко. - Краматорськ : ДДМА, 2012. - 167 с.

Інформаційні ресурси

4. www.minfm.gov.ua - Міністерство фінансів України.
5. www.rada.kiev.ua - Верховна Рада України.
6. www.ukrstat.gov.ua - Державний комітет статистики.
7. www.usfa.kiev.ua - Українське товариство фінансових аналітиків.
8. www.fas.com.ua - Фінансовий аналітик-сервіс.